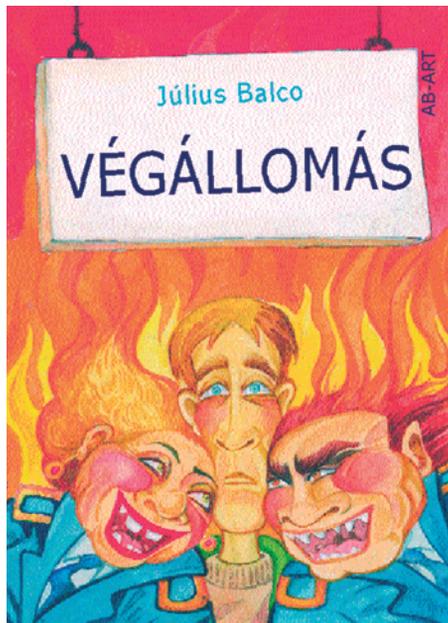

Július Balco
Végállomás

KENGURU ZSEBKÖNYVEK SOROZAT 1.

Július Balco

VÉGÁLLOMÁS

Fordította:
Haraszi Mária

Illusztrálta:
Balázs Gyéza

AB-ART

© AB-ART Kiadó, SK-821 03 Bratislava 2, Komárnická 20
Tel./fax: +412 2 43 33 24 10
E-mail: ab-art@ab-art.sk
www. ab-art.sk

Minden jog fenntartva!
All rights reserved!

© Július Balco, 2003
Translation © Haraszti Mária, 2003
Illustration © Balázs Gyéza, 2003

ISBN 80-89006-62-0

A vonat elindult.

– Sötétedik – szólalt meg a vezér, de nem nézett a szerkesztőre, egykori vejére.

Nagyon lecsúszott. Arcáról lekopott már a valamikori erélyes, öntelt, hivatásos fontosságtudat csaknem minden nyoma. Időnként rángott az állkapcsa és remegett a feje, ám nem a vasúti kocsihidegétől. Öreges remegés volt ez. A szerkesztőben kétség ébredt, vajon megéri-e a tervbe vett kort.

A lány valahogy elfelejtette elkapni a tekintetet a szerkesztőről. Az észrevette, és azonmód viszonozta a pillantását. Talán ismerősnek tűnt a lány számára, eszébe juthatott, hogy reggel is együtt utaztak, mert elmosolyodott, védekezően tüstént a papájára pillantva. És a szerkesztőnek eszébe jutott, hogy reggel, amikor azzal a koszorúval látta őket, miképpen szólongatta őt egy furcsa próza, amellyel sose fog tudni mit kezdeni. Elgondolkodott, a véletlen kezdettől fogva milyen különös szerepet játszott, és mikor akaratlanul a saját szerepét is vizsgálni kezdte benne, egyszerre az a furcsa érzése támadt, hogy sose lesz a kizárólagos írója, legfeljebb csupán a szerkesztője. De nem érzett emiatt kiábrándultságot, épp ellenkezőleg. A fel-

sejlt tökéletes prózai mű valódi súlya szinte megdöbbentette. Ámulatba ejtették a saját tudattal rendelkező, közvetetten, mégis alkotó módon irányított alakok, akik többnyire a maguk akaratából cselekszenek, de bárhogy cselekedjenek is, akár tetszik, akár nem tetszik nekik, cselekedeteik kezdettől fogva arra irányulnak, hogy végkövetkezményként azt a nagy prózát szolgálják. Ezzel a felismeréssel rátalált a végtelen harmóniára, a tökéletes összhangra minden létezővel.

– Még mindig ott vagy, ahol voltál? – kérdezte a vezér. – Még mindig *szerkesztő* vagy?

– Semmi máshoz nem értek – morogta gondolataiból kizökkenve.

– Már hogyan értenél. Csak nem fűlik hozzá a fogad! Sok mindenre képes lennél – mondta szúrósan. – Ha akaródzana!

Már megint ezzel jön, gondolta, és bosszankodni kezdett, amiért odaült hozzá. De, gondolom, úgy illett, ha már ennyi ideje nem látták egymást, bárhogy volt is... Végére is nem erőszakkal ült le mellé, hisz ő maga intett neki és húzódt az ablakhoz.

– Rosszul tetted, hogy nem álltál be közénk. Most semmid sincs.

– Honnan veszi... – reagált sértődötten.

– Hisz látom én rajtad. Olyan vagy, mint a templom egere. Ha rám hallgattál volna, jó helyed lenne, nagy fizetésed. Hibát követtél el, hogy nem fordultál hozzám, elhelyeztelek volna. Lehetnél volna valaki, már felépülhetett volna a házad, és élhetnél szépecskén a feleségeddel meg a gyerekeiddel. Akkor tudtam volna segíteni. Most már késő – tette még hozzá, mintha valóban aggódna érte. – Szerkesztőő – húzta el a szót gúnyosan. – Egy ilyen tetyetutya! Ha legalább valamelyik tisztességes újságnál dolgoznál.

– Én *valóban* nem tudok újságot írni – ütötte el. – Legalább százszor magyaráztam már magának.

– Nem tudok! Nem tudok! – sziszegte. – Mindent tudnál! Ha akaródzana neki – vette oda annak a kettőnek.

A lány érdeklődéssel hallgatta őket, még a papája is, miután sehogy sem sikerült kényelmesen elhelyezkednie, hogy szundítson egyet, bambán figyelte a kötozködő öreget.

Minek elegyedsz beszédbe velem? – kérdezte magától a szerkesztő. Már fejből tudod a szöveget.

– Minek tanultál te? Csak azért tanultál, mert

búzik a tisztességes munka. Hihhihi – nevetett fel vészjóslóan. – Hogy nem találtam ki azonnal! Mikor először láttalak Hanával, akkor kellett volna... – fogát csikorítva nézett ki az ablakon.

– Ne füstölögjön már annyit. Senki sem kérte semmire.

– Hah! – fordult felé. Hagynia kellett volna, hogy a szántóföldeket nézze. – Egy ilyenel együtt jártam gimnáziumba. Amit az összeírt, azt a vaddisznó se venné be, de nem is talált kiadót. Azt állította magáról, hogy *szürrealista* – vágott egy grimaszt, és valamiféle várakozással nézett a szemébe.

– Valószínűleg tévedett – mondta a szerkesztő a lehető legnagyobb nyugalommal. Ezt a rosszindulatú összehasonlítást is ismerte még abból az időből, amikor együtt sakkoztak, és apósa arcátlanul lopkodta a jó helyzetben álló figuráit, bár tudta, hogy nem lehet nem észrevennie. Mikor látta, hogy mennyire beleéli magát, hogyan áhítozik a győzelemre, néha szándékosan engedte nyerni, és a vezérigazgató azután könyörtelenül bírálta az ő játékát, főként nevelésessé tette képzelt ellenfelét.

– Persze hogy tévedett! Ahugyan te – zökkent vissza a tájszólásába. – De az trü-lü-lü volt, az a...

szürrealista – röhögött fel, és tenyerével megcsapkodta a homlokát. – Akkor az divatban volt, az a... *szürrealizmus*. A mi *szürrealistánk* alig tudott leérett-ségizni, neked meg diplomád van!!! – fúrta mutatóujját a halántékába, és olyan közel hajolt hozzá, mintha meg akarná harapni.

A vonat megállt, és az öreg egy percre elhallgatott, kinézett a kivilágított vasútállomásra.

A papa megbotránkozva végigmérte, a lánya meg halványan mosolygott; a szerkesztő látta, hogy érdekli a dolog. Őt viszont már untatta. Miért kéne még a vonaton is ilyen dörgedelmeket hallgatnia? Megértette, hogy volt apósa csak a magáét fújja. Még nagyobb talány lehetett a számára, mint neki volt az apósa. A vezér soha az életben nem fogja megérteni az olyan embert, aki kevesebb fizetésért csinál valamit, ha többet is kaphatna. Örökké bosszantani fogja. Elrabolta az egyetlen lányát, megvetette azt a karriert, amelyet előkészített a számára, tönkretette a lánya életét. Hiába remélte, hogy ez a *tönkrement költő* egyszer észhez tér. Ezért támadja, és támadni is fogja, amíg csak él.

A vonat elindult.

A szerkesztő időnként a lányra pillantott, az meg szinte egyfolytában őt nézte. Az apjának mégiscsak lebukott a feje az ablak alatti asztalkára. A volt igazgató megvetően végigmérte, látva, hogy ezen utastársánál nem talál semminemű megértésre. Gyakorlott szemmel néha végiggusztálta a lányt, de egyszerre észrevette, hogy inkább ellene van, mint mellette. Megszűntek számára létezni.

– Idén, azt hiszem, szárazság lesz – mormogta magának. – A tél is olyan volt... csupa száraz fagy. Most meg nem akar esni. Akárcsak nyár közepén... Tavaly jobb volt! – kiáltott fel egy pillanat múlva, mikor a lány elgondolkodva ránézett. – Jó szőlőtermés volt.

– Akkor bőven van borocskája. Mi lenne, ha megállnék magánál valamikor egy pohárkára? Vagy még mindig haragszik rám? – úgy döntött, hogy visszaadja neki a sértéseket, akárcsak régen, annál is inkább, hogy most már nem kellett tekintettel lennie senkire, a lányára se – volt feleségére. Legalább hamarabb eltelik az idő – úgy tűnt neki, mintha a vonat csak vánszorogna. Ezen a sűrűn lakott vidéken majd minden fűzfánál volt

vasúti megálló, de a köztük levő távolság végtelesen hosszúnak tűnt a számára.

Az utolsó kérdésre volt apósa sajtáságos választ adott:

– Sikerült eladnom mindet az utolsó cseppig!

– Nem azért, de... kitalálta már, mit tudna *maga* csinálni annyi pénzzel?

Az öreg megütközött, ránézett a papára meg a lányára. Nem állhatta, ha idegenek jelenlétében a pénzét emlegették.

– Milyen pénzzel?! – visított fel természetellenes nevetéssel, mintha nagyon meglepődött volna.

– Hát természetesen azzal a milliócskával... vagy már kettő van? Három?

– Te megbolondultál! – nyögte ki elvörösödve.

– Márhogy nem vesz-e jachtot, mondom. Vagy repülőgépet. Repülőgépet vesz? Olyan kicsi repülőgépecskét, saját használatra?

A vezér bőszerűen meresztette rá a szemét. – Te megint tökrészeg vagy! Még hogy egy millió! Hö! Honnan vettem volna?

– Ej, mit titkolódzik – kínozza őt a szerkesztő. – Miért nem dicsekszi el, milyen gazdag? Csak nem szégyenlős?

– Én gazdag... – a feje már egészen remegett a felháborodástól, fogait csikorgatta. – Ember, kár rád a szót vesztegetni.

– Hogyhogy miből?! Annyi év alatt! Amellett a szőlő a nagy kerttel, üvegházak, azok a maga izé... szegfűcskéi... ahogy azt a burjánt hívja.

– Tudod mit, te? – kezét a vő térdére tette, és rá támaszkodva feltápászkodott. – Inkább máshová ülök, te... szürrealista! Phü! – köpött egyet, és köszönés nélkül átment a kocsí másik végébe.

– Milyen vicces tata – vihogott a lány.

– Velejéig jószívű – bólintott a szerkesztő, és arra gondolt, hogy apósát, gyermekeinek ősét talán most látta utoljára, ha csak nem pillantja meg az alakját még majd a nagyállomás peronján. Ám a gondolataiból nem tudja őt kiűzni, emlékeiben olyannak marad meg, amilyen volt. Nem, sose haragudott rá komolyan. Minden iránta való érzés fölött ott lebegett mindig valamiféle öntudatlan sajnálkozás. Hankának és Vilkónak, az ő két elhagyott gyermekének biztos a lehető legszebb emlékei lesznek róla. A kertje emlékeikben végtelesen hosszú, a fű óriási, a méhek halálosan veszélyesek, a szőlőtőkék erődítése bevehetetlen, és a

gyermekkor almái mindennél édesebbek.

Ránézett a lányra.

Régel még mogorva volt, ám most kedvesen mosolygott. Meghatotta a fiatalsága, kihívóra borzolt szőke hajpamacsja, érzéki szája és szórakozott-nak látszó szemei – sok mindenre meg tudná tanítani. Azzal a gondolattal játszott, hogy leszáll velük, és meghívja őket valahová egy sörre.

– Rokona? – kérdezte a lány csöndes, komoly, kissé náthás hangon.

Megvonta a vállát.

– Tényleg milliomos a tata? – birizgálta a gondolat.

– Hogyne. És egy ócska kabátban jár – tette hozzá, amikor rájött, hogy apósa külseje valószínűleg szöges ellentétben áll a lány milliomosokról alkotott elképzelésével.

– Nahát, még nem láttam milliomost! – kiáltott fel lelkesen.

Mi az a milliócska, te leányka? – gondolta. Mit tudhatsz te arról, amikor egy húszas van a zsebedben, talán még annyi se.

– Sokan vannak – mosolygott a lányra. – Mind rossz kabátban járnak.

– De komolyan – húzta el esdeklőn a szót és őrjítőn nézett a szemébe. – Ki volt ez?

– Senki. Valamikori apósom.

– Maga elvált? – meglepetést színlelt, izgalmaiban megharapta a nyelve hegyét, és aztán lassan megnyalta alsó ajkát.

Mosolyogva rábólintott.

A lányt ez szemmel láthatóan megörvendeztetete, azonmód nyugtalan lett.

– Vicces tata – bökött a fejével az ablak felé, beletűrt a hajába, és megint bátran ránézett. – A felesége is ilyen volt?

A szerkesztő belegondolt, hogy nem is buta, ha mindjárt belekeveri a volt feleségét is.

– Milyen? – nézett rá, miközben jól szórakozott.

– Olyan... – megvonta a vállát, szája sarkát enyhe grimaszra fitorította, miközben ránevetett. Néhányszor mélyet lélegzett. Egyenesen könnyörogve nézett rá, amikor azt mondta, hogy már le fog kelteni szállniuk.

A vonat érezhetően lassított.

Sajnálkozó tekintetet vetett az apjára, aztán arra az érdekes férfire, aki olyan mélyen a szemébe nézett, és sokatmondóan felhúzta a vállát.

A szerkesztő is a papára nézett.

– De adok valamit neked – mondta a fékcsikorgás közben, előhúzta az irattárcáját, és odanyújtotta neki a névjegyét.

Rápillantott.

– Én Maja vagyok – mondta, sietve eldugta a névjegykártyát, és felébresztette a papáját.

– El ne felejts felhívni. Akár mindjárt holnap – ingerlően rákacsintott, s a lány örömmel igent intett.

A vonat már állt.

Az álmos papát tuszkolta kifelé az ülések között.

– Igyekezz, mert itt maradunk!

A másik oldalon szálltak le.

A szerkesztő mégiscsak odalépett a túloldali ablakhoz, és hirtelen rántással lehúzta, hogy integethessen a lánynak.

A lány még küldött egy csókot, sőt a papa is hátrafordult és katonásan tisztelgett, de olyan hányaveitin, mintha amúgy mellékesen a fenébe küldené.

Nyitva hagyta az ablakot, és visszaült a helyére, visszatérően gondolataihoz a prózáról, amely olyan kérlelhetetlenül fel akar törni.

Ekkor váratlanul a szemben levő ülésnek vágódott.

A vonat hirtelen megállt.

Leporolta a térdét, és az ablakhoz sántikált. Kínézett a sötétbe. A szerelvény mellett a kalauz rohant sapka nélkül, kigombolt zakóban, szíjával a kezében. A kocsi végénél felordított:

– Látsz valakit?!

– Egy szart! – válaszolt rá egy átható női hang a szerelvény túlsó feléről.

A kalauz továbbloholt.

A szerkesztő nem értette, mi történik. Körülnézett és meglepődött, hogy csak üres ülőkéket lát – egyedül maradt a szerelvénynek ebben a végében. Azok után az örült kiáltások után csak az öreg akácok mögötti mező feszült csendje visszhangzott a ritkás sötétben. A határba ékelődött mozdulatlan szerelvény képzete, a vonaté, amelynek rendes körülmények között tovább kellett volna zakatolnia, még nyomasztóbbá tette a csendet. Kihajolt az ablakon, s a közelben meglátta az elhagyott vasútállomás gyenge fényeit.

Hirtelen elhatározta, hogy leszáll. Igen, igen! Utánuk megy, bizonyosan megálltak annál a kiszuperált, bemázolt vagonnál egy sörre. El kell csálnia onnan a kicsikét, és felültetni a vonatra. Biztos

örülni fog, hisz szinte felfalta őt a szemével! Miért is nem szállt le rögtön velük?

Leugrott a lépcsőről, és becsapta maga mögött az ajtót. Nekilódult. Már meg tudta különböztetni a büfé körvonalait, amelynél az a fiatal teremtés dekkol. Mélyen beszívta a tavaszi szántóföld esti illatával vegyes villanyvonatolaj-szagot. Sietett a szerelvény végére, majd ott vesz igazán levegőt. Ördög vigye ezt a mozdulatlan vonatot, hisz majd megy a következő! Elvégre szabad ember és elég tapasztalt ahhoz, hogy tudja, a lánynak nagyobb szüksége van rá, mint neki a lányra. És szégyel-lősködni fog és egyáltalán nem hívja fel, pedig odaadta neki a névjegyét, az ördögbe!

A leghátsó kocsi mögül váratlanul előrobogott a kalauz.

– Fölszállni!! – rivallt rá, és csattantott a szíjával. A szerkesztő önkéntelenül hátrált.

– Erről a vonatról... nem szabad... senkinek le szállnia! – tört elő belőle szaggatottan, kapkodta a levegőt, az ajtó felé toltta őt, felrántotta az ajtót, és akár egy öregasszonyt, felnyomta a szerkesztőt a lépcsőn.

Az még fel sem ocsúdott a meglepetéstől, máris újra a vonaton találta magát.

– Mit jelentsen ez? – kezdett bágyadtan védekezni. – Megőrült?

– A jegyet! Mutasd a jegyed!

– Mi történik... megzavarodott?

– A jegyet! Mozgás! – csattantott a szíjával, a bal kezében harcra készen szorongatva a lyukasztót.

Erre van elég idő, tört meg a szerkesztő. Mint-hogy a vonaton vagyok, amelyről ugyan már leszálltam, de ő meglepett és nagyon ostobán visszahozott, kötelességem felmutatni az érvényes menetjegyet, ismerte be lélekben, pedig háborgott benne az epe. Így kell bánni az utasokkal?

Lassan benyúlt a belső zsebébe, kivette az iratárcáját, elővette belőle a jegyet, és kutatón méregette támadóját. Alig ért a válláig, de izmos volt és bizonyára erős, tapasztalt verekedő, ha így rá mert támadni egy jóval magasabb férfire. Világos. A keze fején levő tetoválás meggyőzte a szerkesztőt gondolatmenetének helyességéről. Hál' istennek nem hagyta magát kiprovokálni – már rég fogatlan lenne, ha ez a bűnözőpofa eltalálta volna azzal a lyukasztóval.

– Megmondaná már végre, mi történik?

– A végállomásra utazik?!

A szerkesztő megvonta a vállát. – Oda van írva, nem?

– MÉR mászott ki?

– Ide figyeljen... Ha meg nem magyarázza rögtön, miről van szó...

– Te!!! – hördült fel az az eszelős, felemelte bal öklét a lyukasztóval, és csapott a szíjjal, méregetől remegve. – MÉR másztál ki?!!!!

– Talán nem szabad? Meg akartam tudni, mi történik.

– Kíváncsi az uracska?

– Pontosan.

– Pontosaaan? – a kalauz már inkább a dühtől lihegett, mint a gyors futástól a szerelvény hosszában.

– Ez, hogy úgy mondjam, egy kissé a hivatásom része – rendezte arcvonásait valami mosolyfélébe a szerkesztő. – Ön valószínűleg összetévesztett engem valakivel. Én...

– Fogd be a csőröd!

A szerkesztőt valósággal megdöbbenették a koszikísérő vérben forgó buldogszemei. Közben felfogta, hogy indokolatlanul hazudik, amikor azt állítja, csupán azt akarta tudni, mi történik, és a kalauz ezt látja rajta.

– Egy szót se többet, mert úgy leváglak, hogy... a saját anyád... se ismer meg...

– Valaki meghúzta a vészféket! – hangzott fel kintről az a hisztérikus női hang. – Ne szálljanak le a vonatról!!!

Tehát így. A kalauz meg van győződve róla, hogy ő tette, mert vissza akart térni az állomásra. Már minden világos volt számára. Tiltakozni akart az esztelen vád ellen, de amint kinyitotta a száját, az a gauner rátámadt, mellbe ütötte a lyukasztóval, olyan erővel vágta hozzá, hogy az egészen a két kocszi közti harmonikáig repült.

A heves támadástól szinte a lélegzete is elakadt, de eltökélte, hogy ha már másképp nem is – hisz semmilyen esélye sem volt vele szemben –, legalább szóval fog védekezni.

– Nem én voltam! – hördült fel.

– Biza – porolgatta és gombolgatta a kabátját, vadul bámult az arcába. – Akkor parancsoljon, tisztelt úr – intett a belső ajtó felé. – Szépen végigmegyünk itten együtt.

A szerkesztő tétován lépett egyet.

– Saját érdekében ismerje be, hogy téved. Ez a tévedés magának...

A kalauz meglökte a lyukasztóval. Nem is vette észre, mikor tette át a bal kezéből a jobbra, a balban egyszer csak ott volt a szíj, és a jobbal nyersen a bordái alá húzott. Behúzott a gyomrába, aztán rögtön az oldalába. Már két jókorát kapott ártatlanul. Sokba fog ez neked kerülni, mondta, de már csak magában. Bármiféle ellenállás hiábavaló volt. Borús arccal besétált az ülések közti utcácskába. Volt ott néhány ember, de az ő meglepett, barátságatlan arcukból azt olvasta ki, hogy vagy nem tudnak, vagy nem akarnak neki segíteni. A kalauz gyorsan továbbtessékelte, miközben a plombákat ellenőrizte a vészfékeken.

– Ő az, a disznó! – hangok törtek elő a háta mögül. – Ő volt az. Egész normálisan néz ki, az idióta. Fönt maradt a bolond, a vonaton, és most miatta...

– Hol ült? – kérdezte szigorúan a kalauz a vonat vége előtti negyedik vagy ötödik kocsiban, amely egészen üres volt.

– Azt hiszem, ebben – bökte ki találomra, amikor észrevette az egyetlen lehúzott ablakot. Inkább csak azért mondta, hogy véget érjen végre ez a megalázó procedúra, szúrta az oldala, szeretett vol-

na végre már leülni. Úgy érezte magát, mint egy rab – úgy is nézett ki a dolog. Ő civilben volt, a kalauz egyenruhában, úgy terelte a szűk átjáróban, mint a birkát, és kezdeti dühét felváltotta a kemény szolgálati szigor.

Majdnem biztos volt benne, hogy ez az a kocsi, amelybe a volt apósával felszállt. Tényleg, hová tűnt az öreg? Sehol sem látta. Még szerencse! Elképzelte, milyen kárörvendően vicsofogna rá. Biztosan nem állna ki mellette. Épp ellenkezőleg. Még a kalauz alá adna lovat. Teljesen el lenne veszve. Hol dekkol az a vén senkiházi? Valahol elől lenne? Hisz erre ment el, vagy mégsem? Már semmiben sem volt egészen biztos. Hogy tényleg ez a kocsi lett volna? Bár mindegyik egyforma volt, az ülések piros műbőrrel bevonva, az volt az érzése, hogy ebben itt hagyott valamit – azt a lehúzott ablakot minden bizonnyal. Menet közben odanézett a vállá fölé, mintha meg akarná erősíteni ezt az érzését.

– Elég! – a kalauz átsiklott mellette, hátával az ajtónak támaszkodott, győztesen rámutatott a meghúzott vészfékre, és kárörvendően nézett a szemébe.

Hitetlenkedve nézett körül. Tényleg itt ült. Csak a túloldalon volt lehúzva egy másik ablak, kétségkívül a kocsinak ebben a végében ült.

– Nézzünk be a következőbe – dadogta. – Nem húztam meg semmiféle vészféket! Csak azt a, vagy... egy másik ablakot húztam le. Ha a szomszédos kocsi is le van húzva ugyanaz az ablak, nem ebben ültem, hanem a másikban. Lehet, hogy csak a következőben...

A kalauz kegyetlenül megértőn nézte, összezárt ajkai mintha mosolyogtak volna, de mégsem mosoly volt az.

A szerkesztő is ráébredt, hogy teljesen fölöslegesen járhatja a száját. Mellékes dolgokról fecseg, mintha az ő dolga volna, hogy segítsen megfejteni ezt a rejtélyt. Ahogy belezavarodott, közvetve beismerete, hogy valóban ott ült.

– Akadozik a nyelve. Mennyit szloplált ma?

Megszégyenülten ébredt rá, hogy érződik lehetén a borókapálinka – végül még a nyakába varrják, hogy önkényesen megállította a vonatot.

– Az nem számít – vágta rá. – Tudom, mit csinálok. Nem vagyok részeg, és semmilyen fékre, ismétlem, semmilyen féket meg sem érintettem.

Menjünk át a következő vagonba. Nem ebben ültem.

– Az előbb mintha mást mondott volna...

– Azt mondtam, *gondolom*. Amit gondolok, nem kell, hogy igaz legyen. Maga azt gondolja, hogy egy értelmes ember megveszi a jegyet a végállomásra, és aztán meghúzza a vészféket, hogy valahol egészen máshol szálljon ki. Igaz?

– Milyen értelmes ember? – hunyorgott a kalauz. – Márhogy az ön csekélyisége?

– Kikérem magamnak! – nézett le rá kellő fensőbbiséggel, elvégre jó két fejjel magasabb volt nála. – Mit keresnek itt? Miért kívánnék leszállni éppen itt, valahol a szántóföldeken? Hisz azt sem tudom, hol vagyunk tulajdonképpen. Először elkezd ütni... tisztára elveszi az eszemet. Végül még bevallom. Az jól jönne magának, mi?

– A személyijét.

– Nem vagyok köteles igazolni magam. Érvényes menetjegyem van a végállomásig.

– A személyit! – vakkantott.

– Nincs nálam – sziszegte a szerkesztő, bár ott hordta a nadrágja zsebében.

– Akkor ez sokba fog magának kerülni. Megállí-

totta a vonatot, holott nem fenyegetett veszély. Két állomás között. Tudja, hogy ez mit jelent.

Lehúzta a legközelebbi ablakot.

– Megvan! – kiáltotta a sötétbe. – Megfogtuk! – ordította és integetett, valószínűleg annak a hisztérikus kalauznőnek. Aztán előhúzott a zsebéből egy csomag gyűrött Marsot*, és rágyújtott. A szerkesztőnek is kedve támadt rágyújtani, de a kalauz ráordított, hogy ez nemdohányzó szakasz.

– Akkor megyek a szomszédba, rágyújtok ott – mondta határozatlanul.

– Tényleg? Csak próbálja meg. Maga innen nem megy egy tapodtat sem, érti?

Fölösleges volt tovább huzakodni vele. Rezignáltan leült az ajtó melletti első ülésre. Azt latolgatta, mennyi időbe telhet, amíg elindul a vonat. Fel kellett hagynia a gondolattal, hogy leszáll ezen az ismeretlen állomáson. Minek mérlegelt? Rögtön meg kellett volna tennie. Ahogy leült, belenyilallt a megütött bordájába. Ránézett a kalauzra. Majdnem eltörte a bordáját. Ezt még megkeserüli. De mit tegyen? Menjen orvoshoz egy nyavalyás ütés miatt?

---

* *cigaretta*márka

A kalauz felhúzta az ablakot, és leült szembe vele. Hallgatott.

Az utas is hallgatott. Érezte, hogy remeg a fölháborodástól, szaggatottan szedte a levegőt. Igyekezett megnyugodni, hogy józanul értékelhesse ezt az istenverte helyzetet. Ám felgyújtott képzeletébe belopakodott a képzet, hogy valóban meghúzta a vészféket. Anélkül, hogy tudna róla? Volt még valaki ebben a vagonban? Tényleg egyedül maradt ott, amikor a lány meg az apja leszállt? Hisz azelőtt majdnem tele volt a kocsi! Mivel köthette le úgy a figyelmét, hogy közben észre sem vette, amikor mindenki elment? Már reggel elbűvölte? Ráncolta a homlokát... Merő unalomból méregette, és látása inkább szájalmat ébresztett benne. Miért szájalmat? Szájalom volt-e? Talán a lányára gondolt, akit a kisöccsével együtt elhagyott? Vilkóval?

És akkor bedübörgött egy valódi fúria, egy meghatározhatatlan korú nőszemély, undorító féreg, mint egy medúza, egy régi, kopott uniformisban. A bosszúálló arcára vetett egyetlen pillantás elég volt ahhoz, hogy végre tökéletesen megbánja, amiért egyáltalán felszállt erre a vonatra.

– Hát megfogtuk a madárkát! – süvöltötte a szemébe, és felé hajolt, mintha meg akarná csókolni érte.

A kalauz felállt, és a nőszemély hihetetlenül fűrgén befészkelte hatalmas fenekét az ablak mellé, helyet hagyva a pasasnak maga mellett.

– Hihihih – dörzsölgette örvendezve tenyerét, a térdére könyökölt, megtámasztotta húsos állát, és egy ideig szűrös szemecskékkel, összpontosított élvezettel tanulmányozta az utast, hogy aztán széttárja karjait és megbillegtesse a fenekét.

– Na mi az? Bekattant? Még nincs hétfő, hihihih!

A szerkesztő egy pillantásra sem méltatta, belefúrta tekintetét az ablakon túli sötétségbe. Már csak ez hiányzott ide, gondolta.

– Nem is válaszol! – hunyorgott haragosan a kalauzra.

A szerkesztő provokatívan átvette egymáson a lábait, összetett kézzel ült, és valahová a sorok közé nézett a fejük fölött.

– Ej, te betyár! – csapott a vállára a nyanya.

– Ne érjen hozzám! – mondta felháborodottan.

– Nonono, nagyságos úr! Ne légy olyan nebáncsvirág. Láttuk, hogy integetett neked – nézett

jelentőségteljesen a kalauzra, tenyerét az ajkához nyomta és hangosan cuppantott. – Egy olyan taknyos! Amiatt állítja meg a vonatot?!

– Azt hiszi, vakok vagyunk – mondta a kalauz. – Mi, barátocskám, az ilyen jeleneteket már automatikusan regisztráljuk – hirtelen felállt, legyintett, megfogta a kilincset, rákacsintott a nyanyára, és bevágta maga mögött az ajtót.

– Ugye nem szükségsz meg, galambocskám? – súrolgatta tenyerével a combjait, szétvetette a lábát, kényelmesen elterült az ülésen.

– Van eszemben – vetette oda. – Hagyjon békén. Nincs hova szöknöm. A végállomásra utazom.

– Helyes – bandzsított. – Kifizeted a büntetést, és szabad vagy. Oda mehatsz, ahová tetszik.

– Ezt nem gondolja komolyan – mondta ironikusan, de nem állta a nő utálatos tekintetét.

– Máris leszállhatsz. Fizess, és tűnj el. Hallgass rám, és tedd meg, mielőtt visszatérne... – intett az ajtó felé, a combjára csapott. – Hallgass a jó szóra, galambocskám. A többit hagyd rám. Meglógtál, hihihi, és kész!

– Hm. Szóval zsarolni akar.

– Segítteni akarok, galambom – nyalta meg az aj-

kát. – Én neked, te nekem. Nem tetszik a csereüzlet? – vékony, sípoló hangon kacagott, állhatatosan a szemébe bámulva.

A szerkesztő felnevetett, mint aki jól szórakozik.

– Maga mégiscsak összetéveszt engem valakivel. Tudja, kivel? Aki megállította ezt a vonatot. De annak már nemigen kell a maga segítsége. Meglógott a sínek mentén, amíg maguk a szerelvény mellett futkostak.

Élénken elképzelte az alakot, aki leugrott a kocsiból, s a talpfákon szökdécselve eltűnt ezeknek a bűnözőknek a közeléből. Lelkesen szurkolt annak az ismeretlen alaknak, lélekben teljesen azonosult vele, bár éppen miatta kellett elszenvednie ezt a megaláztatást. Szinte érezte, hogy szedi amaz a friss mezei levegőt, és szalad...

– Senkinek sem kell a maga segítsége – tette hozzá.

A nyanya bizalmasan hozzáhajolt.

– Nincs sok időnk. Hallgass rám, kedveském. Gondold meg, de gyorsan. Így is, úgy is fizetsz, aranyom. Juj, hát legyen eszed! Később drágább lesz.

A szerkesztő nem figyelt rá, határozottan bámult ki az ablakon.

– Gondolkodsz? – a nyanya nem adta fel. – Ne gondolkozz! Megbánhatod. Miért nem használod ki az alkalmat, hiszen maga kínálkozik! Nyugodtan elmész. Talán nem akarok jót neked? Nohát, aranyom... Te is elégedett leszel, én is. Hiszen ismerjük mi egymást. Nem ismerjük egymást valahonnan, aranyom?

– Tudja mit? – kényszerült a szemébe nézni, és végül elmosolyodott. – Tömesse ki magát!

Széles nyelvvel végignyalta a felső ajkát. – Hát ezt megkeserülöd. Várj csak, majd a végállomáson! A biztonságiak majd megtanítanak kesztyűbe dudálni, kedvesem. Olyat még nem kaptál. Vége az ünnepeidnek, galambom. Megcirógatnak a gumibottal, hogy lila leszel. Húsvétra magadat fogod hideg vízzel locsolni! – sértődötten fordult az ablak felé, egy ideig dermedten ült, hogy aztán kapásból dúdolni kezdje a „Prídi Janík premilený*”-t. Közben a fejét billegette, a szerkesztő kárörvendően figyelte. Szárazra kerültél, vén cafat. Nem kapsz egy vasat se.

A dalocska közepén egyszerre csak hangosan

* *szlovák népdal*

dalra fakadt. A szemébe nézett, és olyan áthatóan süvöltött, hogy úgy tűnt, mintha elindult volna a vonat.

Hirtelen elhallgatott.

A kalauz ért vissza egy zsíros bőrtáskával, a másik, a vasutastáska a vállán volt keresztbe vetve.

– Azt akarta, hihhi, hogy énekeljek neki – mutatott a szerkesztőre. – Hát majd énekelek én neki! – lottyant az ablakhoz, a pasas leült, kinyitotta a táskáját, újságpapírba csomagolt elemózsiát vett elő.

– A maga kedves kolléganője éppen megpróbált kifosztani – mondta neki az utas.

A kalauz előhalászott a zsebéből egy rugós kést, a levegőbe döfött. Hosszú, veszélyes kés volt. Úgy vágta a húst, mint a vaját, játszva átmetszette a felső, jól átsült bőrt is.

A szerkesztő kinézett az ablakon a sötétbe. – Hol vagyunk tulajdonképpen? – csúszott ki a száján.

– Érdekes, hogy nem tudod, hol vagyunk – vette oda a kalauznő. – Pedig itt akartál leszállni.

– Pedig nem tudom.

– Cc! – csücsörített fensőbbbségesen, hitetlenkedve csóválta a fejét, miközben egyfolytában csú-

fondárosan bámult a szemébe. – Akkor te nem is ismered ezt az útvonalat.

Kinyitotta fekete táskáját, előhúzta a menetrendet, és megnyálazott ujjával villámgyorsan fellapozta.

– Jegyezd meg. Čertovica és Pánbenkovce között vagyunk. Olvasd! Ide van írva – dugta az orra alá a menetrendet hátborzongató mosoly kíséretében.

A szerkesztő végighúzta tenyerét a homlokán, nem álmodik-e. Ez a kreatúra láthatóan hülyét csinál belőle.

– Nem hagyom, hogy bárki is zsaroljon vagy sértessen – mondta a kalauznak. – Mikor tegeződünk össze? Hogy viselkednek itt velem?

– Ahogy megérdemled – vakkantotta, és rögtön enni kezdett, de hirtelen abbahagyta a rágást, és a nőre nézett.

– Pucolj hagymát – mondta teli szájjal. Odanyújtotta neki a kést.

– Ahogy megérdemlem?! – kiáltott fel az utas. – Miféle szöveg ez?

– Látszik, hogy kemény tél volt – mormogta a nyanya. – Látszik a hagymán is. Kemény héja

van, és alatta egy másik, az alatt megint egy másik ugyanolyan... Au! Majdnem elvágtam a kezem. Aztán ujjatlan leszél, kis cigány... – dudorászta, mint előbb a „Prídi Janík premilený”-t. És a szerkesztő már előre szenvedett attól, hogy nétn újra süvölteni kezd.

– Ujj nélkül a kocsmába nem en-ged-nek! Úgy...

Lerakta a hagymát az ablak alatti asztalkára, karikákra vágta. – Száz éve nem volt ilyen, a francba, Sninánál befújt minket... tudsz te erről, Palinko? – fújta a kalauzra, adott neki egy karikát.

Az szó nélkül lenyelte.

– Ott rostokoltunk... – hosszan nézte az utast.

A borókapálinka után kimondottan farkaséhes lett, a lerágott bőrdarabkákat is megette volna, amiket az a mamlasz az ablak alatti szemetesbe dobált, és a hagymaillat még inkább ingerelte az étvágyát.

– Te nem kérsz? – bökte oldalba a kalauz a kalauznót.

– Olyan vagyok, mint a hordó – csapott nevetve a combjára.

– Végigjártam egész Beckót, de nem láttam ilyen cickót, hahaha. Zabálj csak. Ki tudja, mikor

érünk be. Ne félj semmit, neked már nem árt meg.

– Vedd elő inkább az izét... hisz tudod – pillantott a táskára.

– Olyan malac vagy – nyalta le zsíros állát, mire a nő odaadón a szemébe nézett.

A szerkesztő úgy vélekedett, hogy a kalauz azért engedhet meg magának annyit a nővel szemben, mert alkalomadtán a vonatban már nemegyszer tett neki szolgálatot.

A nő maga hajolt le, előhúzott egy hasas üveget, kihalászta a dugót, és ivott. Lassan, összehúzott szemmel. Ritkás fehér szempillái és jellegtelen szemöldöke volt, csak egy az állán levő fekete foltból meredeztek fekete sörték, de a szerkesztő nem vette le róla a szemét. Mármint az üvegről. A sárga vignettán jól látszott a felirat és a híres hármás róza. Bourbon whiskys üveg volt, nem behozatali termék, most először látott ilyet, borral telten. Isten tudja, hol szerezte az a senkiházi.

Palinko gyors egymásutánban kortyolt néhányat, és visszaadta az üveget. – Tedd el. Ördög tudja, meddig fogunk itt rostokolni.

– Nem indulunk el olyan gyorsan – nézett szemrehányóan az utasra.

– Lehet, hogy örökre itt maradunk – ásított a kalauz.

A szerkesztő egyáltalán nem értette ezt az egész helyzetet. Ezek ketten nyugodtan ülnek, isszák a bort a Bourbon whiskys üvegből, mintha minden a legnagyobb rendben volna, a vonat meg áll. Talán az egész, lehet hogy csak éppen időben igényes féktelenítés csupán a masiniszta dolga lenne?

– Mit csinálunk, ha nem mozdulunk el innen? – nézett a kalauz a nőre. Az hunyorított. A kalauz megcsóválta a fejét. – Nem lesz mit ennünk, Kvetka.

Áthatóan nézte, s a nő odaadón nézett vissza. Állánál fogva maga felé fordította, aztán könnyedén megpaskolta az arcát.

– Hihíhi – pistyogta.

– Tort fogunk ülni – próbálta ki az ujjával a kés élet, és elégedetten dünnyögött. – Nyám. Megzabálom a szívedet, Kvetka.

– Marha – fröcsögte és nevetve öltötte rá a nyelvét.

– A nyelvecskédet is megkóstolom, Kvetka.

– Van egy ötletem! – kiáltott fel. – Tudod mit?!

– Nem.

– Semmi sem jutott eszedbe?... – húzta el a szót, és az utasra pislantott.

– Bizony nem tudom, mi jár az eszedben – rágta meg a szavakat a kalauz, a szeme sarkából a szerkesztőre sandítva. – Megeszem az agyacskádat is, Kvetka, kis galambom – mondta álmodozón.

– Tüntessük el előbb ezt az embert itt! Mit szólsz hozzá? Te elhallgattatod, én meg megfőzöm a mozdonyban. Na? Mit szólsz?!

– Az ötlet nem rossz... De nézz rá. Csont és bőr.

– Az mindegy. Biztos zsíros a mája – dörzsölgette a kezét Kvetka. – Szép fiúúú! Rögtön begyömöszölném a sütőbe. Supp-hopp nyam!

A kalauz elővett egy szál gyufát, és elgondolkozva piszkálta a fogait. – Valahogy megcsömörlöttem. Jóízűen teletömtem magam azzal a karajjal, talán megfeküdte a gyomrom. Adj bort.

– Ó, a te telhetetlen bendőd – sóhajtott fel Kvetka.

– Ezt itt... zabáld meg magad, nekem elegendő volt. Hízz meg, aztán majd megeszlek. Világos. Így minden oké lesz.

– Furcsákat beszélnek – jegyezte meg az utas,

de azok ketten megint úgy tettek, mintha ott sem lenne.

– Élvezkedjünk.

– Helyes! Ide vele!

– Jó borocska, igaz?

– Misebor, bizony!

A szerkesztő egyre növekvő csodálkozással figyelte őket.

– Egyáltalán nem fogjuk sajnálni. Ugyanolyan pofa, mint te vagy én. Ha lehetőséget adnánk neki, ő enne meg minket.

– Tudvalevő – bólintott a kalauznő. – Életében mást sem csinált.

– Ahogy mondod. Hiszen látjuk, nem? Szemtől szemben látjuk.

– Kit látnak?! – kiáltotta vészjóslóan, már nagyon dühös volt.

– Senkit – vetette oda könnyedén a kalauz, me-reven elnézve valahová a feje fölött.

Ha senkit, gondolta az utas, akkor én megyek.

Talán egy narkós párral akadt össze. Szívesen beleszabolna az itókájukba. Jó kis kulimász kell legyen. Szép kis disznóság.

Kíváncsi volt, mit tesznek, ha feláll, de azért nem

akart rögtön kimenni a mellette levő ajtón. Óvatosan elindult az ülések közt a kocsi túlsó vége felé.

Annak a kettőnek a számára talán tényleg megszűnt létezni, meg se moccantak.

A kocsi túlsó végén megkönnyebbülten sóhajtott. Ám mikor óvatosan lenyomta a kilincset, elöntötte a hideg veríték – az ajtó zárva volt. Megsemmisülten rogyott le az ülésre, és úgy gyújtott cigarettára, akár egy elítélt, akinek a kivégzés előtt már minden mindegy. Lépre ment. Meghallotta halk nevetésüket, és a legszívesebben felkélte volna magát. Hogy azok ketten csak úgy elengednék? A nevetés abbamaradt, hogy aztán újra kirobbanjon, mint a cirkuszban. Palinko mély basszusban, Kvetka pistyogva, sípolva szedte a levegőt, undorító volt. Világos volt számára, miért történt így. Túlságosan is hitt a büntelenségében, ami mindedig nem nyert bizonyítást. Épp fordítva. Minden jel arra mutatott, hogy tényleg meghúzta a vészféket.

Elővette a pénztárcáját. Már csak egy százasa volt és némi apró, főleg tízkoronások. Ebből aligha tud mindent kifizetni, oda kellett volna adnia a nyanyának. Talán megelégedett volna egy zöld-

hasúval, és kinn lenne a vízből. Ebből az átkozott vonatból. Tényleg jót akart neki. A cafat. Rohadék.

A helyzet súlyos, de nem reménytelen, mondta magának dühösen, és eltaposta a csikket a padlón. Rögön fel is vette, és a szemetesbe dobta. A karfák végéről hiányzott a hamutartó, valóban nemdohányzó szakasz volt. Azok rászózhátának egy újabb büntetést, szemetelésért. Így közvetve beismerte, hogy teljesen a hatalmukban van. Fülelt. Valahogy elcsendesedtek. Elaludtak volna?

Lábujjhegyen lépkedett az ülések közt. Palinko feje Kvetka gömbölyű vállán nyugodott, az meg szétvetett lábbal és félrebillent fejjel hortyogott. Nyitott szájából csorgott a nyál. Ennél undorítóbb nőt még sose látott.

Óvatosan lenyomta a kilincset, ám karja ismét csalódottan hullt le. Gyilkos pillantást vetett a kocsisikésérőkre. Alszanak. Mi legyen? Hogyhogy alszanak? A vonat áll, ők meg... Nem, ez mégsem tarthat örökké. Nem blokkolhatják a pályát egy óránál tovább. Mióta is vesztegelnek itt?

Szép kis ünnep, istenemre! Rögön itt a húsvét, és ez az áprilisi nap, a hihetetlen véletlenek és karnadai tréfácskák furcsa ideje teljesen kicsinálta.

A vonatban érezhetően lehűlt a levegő. Máskor talán hevítette volna a felhőrpintett borókapálinka, de ebben az elátkozott kocsiiban, amelyből sehogy sem tudott kikeveredni, nagyon gyorsan kijózanodott. Már abban a pillanatban, amikor az a gauner rávetette magát. Gondolatban mindig ehhez tért vissza. Ilyen ostobán hagyta magát csapdába csalni! Nem felejtí el egyhamar ezt a vonatot. Minél előbb ki kell innen jutnia. Rögtön adott volna egy évet az életéből egy korty mezei levegőért. Ezek a disznók minden ablakot bezártak. Bűz terjengett, izzadság, hagyma, cigarettafüst keveréke, de a két koszos kísértőt érezte a legbűdösebbnek. Nem változtattak testhelyzetet, mióta alva találta őket. Mindketten hangosan hortyogtak. Kvetka élesen, huhogva, mint a kuvik. Az ablak alatti asztalkán pedig ott feküdt a vasutastáskája.

Csöndben a helyére mászott. Hogy ki ne szúrja a szemét! Benne kell lennie a kulcsnak... A lehető legnagyobb óvatossággal kinyitotta. De amint a térdére csúsztotta, meghallotta azt a távoli hangot, valami huhogásfélét, amely egyre hatalmasabbá dagadt, hogy aztán a szomszéd sín páron váratlanul eldübörögjön egy gyorsvonat. Sebesen visszatette a

táskát az asztalkára. Azok ketten hirtelen felocsúd-
tak álmukból. Kvetka hunyorgott, Palinko megdör-
zsölte a tarkóját, felállt, hogy kinyújtóztassa tagjait,
és Kvetka, aki szinte keresztben terült el az ülésen,
szintén édesdeden nyújtózkodott. Az orrát piszkál-
ta, mialatt Palinko cigarettára gyújtott.

Az utas azt várta, csodálkozni fognak, hogy a
vonatuk még mindig áll, hogy legalább az órájukra
néznek, de semmi ilyesmi nem történt.

– Hol hagytuk abba? – ásított Kvetka, amikor
Palinko újra leült mellé.

– Hogy mit szeret a legjobban.

– Úgy – bólintott a nyanya ábrándosan. – Legin-
kább a szíveket szereti. Nem képes telezabálni ma-
gát velük.

Az utast kínozza a kíváncsiság, kiről is beszélhet-
nek, miről is lehet szó. Egyáltalán nem látszott raj-
tuk, hogy az előbb még keményen durmoltak.
Ugyanúgy viselkedtek, mint annak előtte, semmi
sem változott, ő is újra ott ült velük.

– Huhu-hú! – csapta össze a tenyerét Palinko. –
Egyszer fölzabált egy teljes háztartást. Először elfo-
gyasztotta a mamát, aztán meggasztalta a lányát.
Mindkettő egészen magánkívül volt, ahogy a véré-

be szívódtak és tündérekként táncoltak ereiben, szertefolytak az ő jó vérének jóvoltából... hát nem szép? Mi lehet jobb? Na mi?

– Júúú – pistyogta Kvetka.

– Van még? – kérdezte Palinko.

– Természetesen. – Jelentőségteljesen bólintott, és lehajolt a háromrőzsás üvegért. Majdnem tele volt, mint az elején. Az utas egyik ámulatból a másikba esett. Abszurdnak tűnt, hogy ez a tökfej éppen Bourbon whiskys üvegekbe rendszeresítse a bort. Inkább azt volt hajlamos hinni, hogy ez egy és ugyanaz az üveg, amelyből, akár a mesebeli köcsögből, sose fogy ki az ital. Megkövülten ült, gondolatban először az arcát csipkedte, nem álmodja-e, amit lát és hall, és már végképp nem törődve azzal a kettővel, rágyújtott egy Spartára, és az égő gyufát addig tartotta, míg meg nem égette az ujját. A füstöt a kalauz arcába fújta, de annak egyszeriben semmi kifogása sem volt az ő bagózása ellen, csak rémisztőn rámeredt.

Kvetka kortyolt, átnyújtotta az üveget Palinkónak, és így, felváltva folytatták a piálást. A kalauz hirtelen félrenyelt, köhögött, Kvetka a hátát ütögette.

– Egyszer azzal dicsekedett a kocsmában, hogy egy nap három nője volt, és az a harmadik a saját felesége volt – mondta, mikor a kalauz abbahagyta a köhögést.

– Szörnyen érdekes volt – jelentette ki Palinko nem kis nosztalgiával, és hatalmas kortyokkal nyomta el a kellemetlen köhögést.

– Hancúrbajnok! – köpött Kvetka.

– Te ezt sose fogod megérteni, asszony! – lökte oldalba.

– Hehehe – nevette el magát. – Mind a három boldog lett. Egyik a másik után. Egyik délelőtt, a másik délután, az utolsó meg este. Az a leginkább, mert már sehova se kellett sietnie.

– Nagy nap volt! – kiáltott fel lelkesen Palinko.

– Elvette a testüket, és felszabadította a lelkiüket – szólott álmodozva –, míg nem a csontvázakat eltemette az emlékezetében.

– Lelkek, lelkecskék... – nyammogta a kalauz –, az az egészséges cicahusi! Azok az édes, forró szívcskék... ú!!! Azok a szerencsétlenek, akiknek elmesélte, úgyse hittek neki. Csak egy ugyanolyan piszok, aki azelőtt ugyanazt csinálta, hehehe, bár egész más nőkkel, és az a harmadik a sorban szín-

tén az ő... – gusztustalanul böffentett a bortól – ...saját felesége volt. Az volt a legjobb barátja – tette hozzá, és az utast szorongató érzés kerítette hatalmába.

– De ha nem tudok visszaemlékezni – sóhajtott Kvetka. – El tudom képzelni, de éppen erre nem emlékszem.

– Mire, te? – kérdezte Palinko.

– Annak a lényegére, amiről beszélünk.

Egy pillanatra elhallgattak, mereven nézték az utast. Az úgy ült, mintha odaszögezték volna. Kik ezek? Kinek dolgoznak? Ezek nem lehetnek közönséges kocsikísérők.

– Egyáltalán, szóra érdemes? – kérdezte Palinko a kalauznőhöz fordulva. – Ez vagy te – fogta meg az állát. – Te sem emlékszel semmire...

– Szeress engem! – vinnyogta Kvetka.

– Te is engem! – horkantott Palinko.

Akkor megmozdult a vonat. Olyan könnyedén növelte sebességét, mintha csúszna a síneken. Majd hirtelen lefékezett. Aztán megrándult a mozdony, és a vonat siklott tovább.

Hatalmas oroszlánugrásokkal haladtak.

Minden fékezésnél a nyakába zúdult a két kala-

uz, de ahogy felröppent a vonat, le tudta rázni őket.

Végtére is örült, hogy mégis utazik. Utazik!

Egyszerre csak rajta csüngött Kvetka, és keményen átkarolta a vállát. Hirtelen rikító vörösre festett lett a szája, a szeme akár a végtelen kék ég, a haja tűzvörös.

– Na?! Fölébredt végre?

Megérezte a tavaszi szántóföld édes-fűszeres illatát, és fokozatosan eltűnt arcáról az idült mosoly, amely általában az olyan férfi arcán jelenik meg, akit idegen helyen ismeretlen nő ébreszt.

– Úgy aludt, mint akit agyoncsaptak – mosolyodott el a kalauzlány.

A szerkesztő már csaknem magához tért.

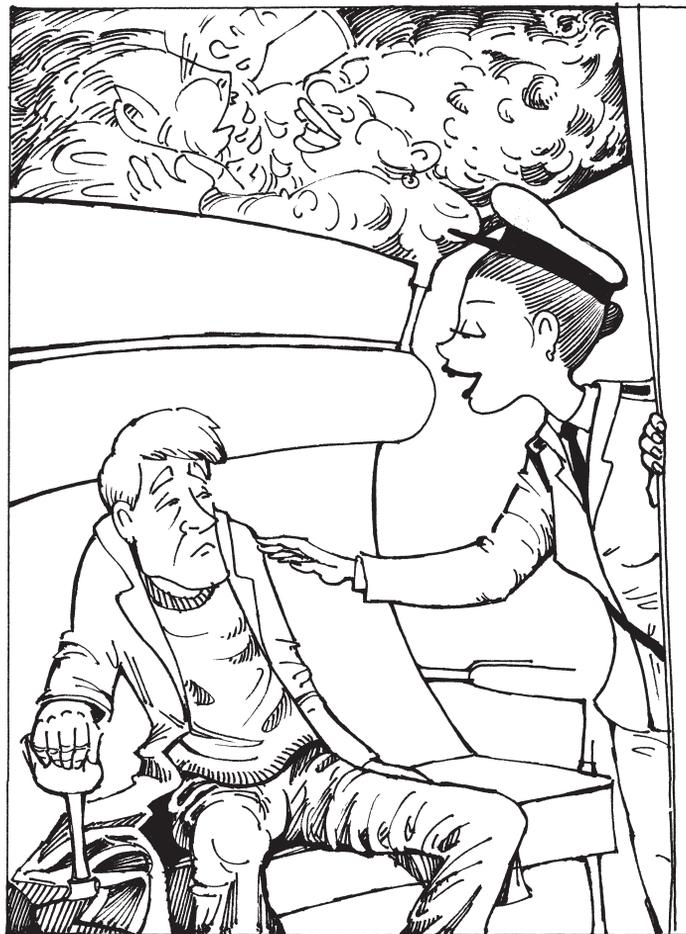
– Bocsánat... – krákolta.

– Gyerünk hát! – veregette meg a vállát. – Nagyállomás! Végállomás!

Csodálkozva nézett a lányra, az sem éppen érdeklődés nélkül mustrálgatta.

– Maga aztán álomszuszék! Még senkit sem láttam vonaton ilyen jól aludni. Azt hittem, fel se tudom kelteni – mondta nevetve.

A sminkje tökéletes volt, egyenruhája újdonat-

új, teljes összhangban állt élénkkék szemével és vörös hajával. Szép fejcskéjére kihívóan volt felhajtúzva a vasutassapka.

– Mi lesz? Leszáll, vagy itt éjszakázik a félreállított szerelvényben? – kérdezte, és kacsintott.

Gondolkodás nélkül felajánlotta, hogy ha nincs ellenére, szívesen végigjárja vele a vonatot. Felállt, készen a kíséretre.

– Parancsoljon – engedte előre.

A lány izgatóan rámosolygott, és határozottan elindult.

A szomszéd kocsiban, rögtön az ajtó mellett, az ülésre dobva zsíros, összegyűrt újságpapír, üres üvegek.

– Nézzünk oda... valaki lakmározott itt – mondta, mire a lány megeresztett valami megjegyzést a rendetlen utasokról.

Igyekezett a bűvölőn hullámzó csípők után.

– Remélem, nem találunk több alvót, sem szunyókálót. Talán csak egy másik kísérőt...?

Hirtelen visszafordult, ő meg könnyedén neki-ütkezött.

– Ma éppenséggel... mondta nyomatékkal – egyedül vagyok. Semmiféle kísérőm sincs.

– Hogy hívnak? – kérdezte a lányt, miután bemutatkozott, és az éppen csak keményen kezét szorított vele.

– Kvetka.

A menettértivel utazónak ismerősen csengett a név. Boldog volt, hogy elnyomta az álom, aztán rátalált a lányra ezen az átkozott vonaton. Boldogabb, mintsem e sorok olvasója gondolhatná...

UTÓSZÓ

Július Balco kisprózája 1988-ban jelent meg a *Slovenské pohľady* c. irodalmi lapban *Cestujúci tam a späť* címmel. 1989-ben fordítottam le – terjedelmes volta okán a fordítás nem jelent meg az akkori egyetlen hazai irodalmi lapban, az *Irodalmi Szemlében*. Nemrégiben előkerült a fiókomból, és úgy találtam, a szöveg nem veszített frissességéből és érdekességéből sem. Jól jellemzi Balco írásművészetét, valamint a kort is, amelyet megfricskáz benne.

Ezzel a kötetrel a kiadó *KENGURU ZSEBKÖNYVEK* címmel egyúttal új könyvsorozatot indít, amelyben a kortárs prózaművészet egy-egy groteszk vagy humoros hangütésű művét teszi közzé.

Július Balco 1948-ban született Cíferben, ma Pezinokban él. Jogi egyetemet végzett, de irodalmi folyóiratok szerkesztőjeként dolgozott. Első műve 1968-ban jelent meg, ezt követően a szlovák irodalmi folyóiratok (*Mladá tvorba*, *Slovenské pohľady*, *Romboid*) sorra közölték novelláit. E könyv megjelenésének idején a negyedéves *LITERIKA* c. folyóirat főszerkesztője. Első könyvének (*Voskovožlté jablko* – Viaszsárga alma, 1976) témája a szlovák nemzeti felkelés és a II. világháború, ezzel a lírai prózának nevezett áramlatba nyert besorolást. Második könyve, a *Husle s labutím krkom* (Hattyúnyakú hegedű, 1979) a román világába vezeti olvasóit. 1986-ban ad-

ták ki a hat kisprózát tartalmazó *Ležoviská* (Pihenőhelyek) c. kötetét, amelyek mindegyikében felmerül a szerelem tematikája. 1988-ban jelent meg a *Cestujúci tam a späť* (Oda-vissza utazó).

A későbbiekben Július Balco a gyerekek számára írt, sorozatának alapját a lipitói hegyekben, egy régi erdészlakban tett látogatásai adják (*Strigôňove Vianoce* – A varázsló karácsonya, 1991; *Strigôňove prázdniny* – A varázsló vakációja, 1994; *Strigôňov rok* – A varázsló éve, 1999) – ezekből a műveiből filmforgatókönyvek és rajzfilmek is születtek.

Műveiből eddig a *Husle s labutím krkom* jelent meg németül 1982-ben, valamint a *Voskovožlté jablko* oroszul 1983-ban.

Haraszti Mária

Július Balco
Végállomás
első kiadás

Kiadta az AB-ART Könyvkiadó, Pozsony
A mű eredeti címe: *Cestujúci tam a spät* (1988)
Fordító: Haraszi Mária
Illusztrátor: Balázs Géza
Felelős kiadó: Balázs F. Attila
Nyomta: AZ Print Kft., Érsekújvár
Felelős vezető: Berta András

Július Balco
Konečná

Pôvodný názov diela: *Cestujúci tam a spät* (1988)
prvé vydanie

Vydalo Vydavateľstvo AB-ART, Bratislava
Preklad: Mária Harasztiová
Ilustrácie: Géza Balázs
Zodpovedný vydavateľ: F. A. Balázs
Tlač: AZ Print s. r. o., Nové Zámky
Zodpovedný vedúci: Ondrej Berta

S finančným príspevkom Ministerstva kultúry SR

ISBN 80-89006-62-0